

Nerocina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cekovni račun.
Ljubljana številka
10.630 in 10.349 za
inserate.

Uprava:
Kopitarjeva ulica
številka 6.

Prvo je človek

Velikokrat smo na tem mestu že naglašali, kakšne temeljite gospodarske in socialne izpremembe, ki jih nepreklicno terja od nas porajajoča se nova doba, čakajo tudi našo državo in naš narod. Preurediti politično in gospodarsko skladno naše države in sicer ne suženjsko po izdelanih tujih vzorcih, marveč v skladu z našimi potrebami in narodno miselnostjo, to je stvar, ki je naložena tistim, ki so na vrhu za blagor naše celote odgovorni, da bi težave časa srečno in v mirnem razvoju prebredla.

Toda vsa ta politična in gospodarska vprašanja se iztekajo v območje človekove vere in prepričanja, to je, kako človek gleda na temeljna vprašanja življenja, predvsem kar se tiče razumnega stvarstva: odkod je človek, čemu je in kakšen namen ima njegovo življenje in ustvarjanje v človeški družbi in v vesoljstvu, ki ima tudi svoj pomen in namen. Tudi v sodobnem prevratu našega družabnega bitja in delovanja ne gre zgolj le za politične ustanove in gospodarske oblike, pa za socialni red v njega zunanji obrisih, marveč tudi in to v prvi vrsti za človeka samega, ki je tisti, čigar oseba, mišljenje in delanje se mora prenoviti.

Vprašanje je torej, poglavitno vprašanje, kaj je od našega duhovnega in нравstvenega podedovanja izročila bistveno, kaj pa nebi-stveno, kaj vedno veljavno, kaj važno samo za neko dobo, kaj za človeka nujno vselej in povsod, če hoče ostati človek, dostojen samega sebe, kaj pa izpremenljivo, kakor to pač zahtevajo menjajoče se razmere.

Prvo je, da moramo ohraniti krščansko gledanje človeške osebe, ki je bilo vedno enako na Zapadu in na Vzhodu, da mu namreč njegova vest govori o najvišjem Sodniku, čigar beseda in postava brezpogojno velja in je edino merodajna za pravilno oblikovanje in pravega duha v odnosih do bližnjega in do vseh socialnih družb, v katerih in s katerimi posameznik živi. Prav Gogolj, Dostojevski in Tolstoj so bili tisti največji geniji, ki so nas tega na pragu nove dobe učili in so to slovanski duši pa vsemu omikanemu svetu zabijali. Tega bi se morali zavedati posebno oni, ki danes toliko poudarjajo potrebo po usmeritvi na vzhod, ne čutijo pa, kako globoko sami tiče v miselnosti vlemeščanskega načina življenja, ki ga izvajajo iz »spadajočega zapada«.

Druugo je, da je največja vrednota kot celica vsega družabnega življenja naša družina, iz katere se pretakajo v narodovo in državno telo oživljajoči sokovi, če in dokler je družina zdrava ne samo telesno, ampak tudi in predvsem нравstveno. Le taka krščanska družina je šola medsebojne človeške vzajemnosti ne samo v praviloljublju, ampak tudi v ljubezni kot najmočnejši vezi človeške družbe. Tudi to so vedno najbolj podpirali slovanski misleci, ki se nanje zopet tako glasno sklicujejo in jih častijo. Vse njihovo pisateljsko delo je bilo ena sama visoka pesem krščanske ljubezni, ki svojo zvestobo in toploto ter preobrazovalno moč črpa iz družinske povezanosti človeka.

Dalje: Bodimo narodni iz najboljšega in najglednejšega duhovnega zaklada, ki še počiva v našem ljudstvu; ne mečimo se brez lastnega razsodka in razbora za vsakim in za vsemi tujimi vzori; ne vdajamo se močnejši struji, kakor list, ki ga zanese vsak slučajni tok, temveč varujemo svoj lastni obraz. Hkrati moramo ohraniti duha vzajemnosti naše jugoslovanske tronarodne družine, ki iz njenega sodelovanja in soglasja nastaja vsa lepota in vzvišenost pa moč naše državne ideje.

Končno pa ne smemo žrtvovati, česar nas je prav krščanstvo naučilo in kar se tako zelo sklada z našo slovansko duševnostjo: da preko vseh plemen in narodov, nad vsemi jeziki in vesoljskimi ter družabnimi nazori obstaja enota in enakovrednost vseh pred Stvarnikom in da nam je On dal zakon pravice in ljubezni, ki nas strogo obvezuje, da vsakemu brez razlike krvi, jezika ali vere pomagamo ne samo v skrajni sili, ampak da pomagamo složno zgraditi skupnost vsega človeštva v dostojnem blagostanju, miru in нравstveni ter socialni vzajemnosti.

To je nepremakljiv duhovni okvir, v katerem se lahko izpremeni vse, če je in kolikor je potrebno. Duhovno in нравstveno območje, ki smo ga zgoraj naznačili, ne trpi nobenih odstopkov, nobenega popuščanja, nobene pogojnosti: to je absolutna življenjska resnica, izven katere ne more biti drugega ko zmeda, preprič, sovraštvo, večer nered in vojska za jesti in piti ter uživati. Če pa držimo smernice od Boga in našega plemenitega srca nakazanega moralnega reda, se nam ni treba ničesar bati in se bomo lahko pogovorili z duhom časa, ki z nepremagljivo silo trka na vrata in pretresa vse zemeljske zadeve do dna. Mirno mu lahko gledamo v oči, se otresemo nebitnega, negodnega in slabega ter se udeležimo njegovega očistevalnega dela: saj je božji poslanec, če ga prav razumemo in prav razumemo svojo nalogo.

Mirno lahko priznamo, da je kritika navidezne demokracije v velikem obsegu upravičena. Da smo jo pokvarili z zamenjavanjem svojih in klikarskih koristi z občo blaginjo. Da smo posameznika z njegovo nebrzdano sebičnostjo predpostavljali blagru bližnjega, družbe, človeštva. Da smo pod geslom svobode v prvi vrsti osvobodili sebe vezi pravičnosti, vzajemnosti, ljubezni in prizadevanja za sočloveka, za delovne stanovce, za občestvo, in smo to imenovali demokracijo. Pravtako pa ne smemo pri temeljiti prenosu tega nereda, ki se po krivici red imenuje, zapeti drugi skrajni zmoti, da bi svobodo posameznika in posameznih prirodnih družb in duhovnih stremeljenj ter na obči blagor usmerjenih poštenih prepričanj popolnoma zastrižili ali pretirano prikrajšali po diktaturah, ki ostanejo diktature, naj se odevajo v to ali ono barvo, naj so zapadnega ali vzhodnega izvora.

Poglavitni pa je novi človek, brez katerega so stvari lahko še tako dobro urejene, pa morajo propasti, če jih ne oživlja in usmerja človeški duh. Podlaga državnega, stanovskega

V Solnogradu: Romuni odšli Bolgari prišli - Slovaki na poti

Glede sklepov, ki so bili sprejeti na balkanskih posvetih v Nemčiji ni znano nič točnega - Nadaljevanje posvetov v Rimu

Bolgari pri Hitlerju

Solnograd, 27. julija. t. Predsednik bolgarske vlade dr. Filov in zunanji minister Popov sta s svojim spremstvom s posebnim vlakom prišla v Solnograd. Spremljal ju je tudi nemški poslanik v Sofiji Riechthofen. Bolgarske državnike je na kolodvoru pričakoval nemški zunanji minister v. Ribbentrop z višjimi uradniki zunanjeje ministrstva ter predstavniki vojaških in civilnih oblasti. Na kolodvoru je bila postrojena tudi častna četa. Bolgari so bili sprejeti z izredno prisrčnostjo.

Prvi razgovori so se začeli takoj dopoldne v dvorcu Fuschl, kjer stanuje nemški zunanji minister. Opoldne so Bolgarom na čast priredili kosilo. Napisnic ni bilo.

Popoldne sta dr. Filov in Popov odpotovala v Obersalzberg, kjer ju je sprejel državni kancler Hitler. Razgovoru, ki je trajal zelo dolgo in je bil nad vse prisrčen, je prisostvoval tudi nemški zunanji minister kakor tudi nemški poslanik v Sofiji in bolgarski poslanik v Berlinu. Bolgarska državnik sta Obersalzberg zapustila zelo dobro razpoložena, toda kakšne izjave o vsebini razgovorov nista marala dati tisku.

Bolgarski ministri so se že nocoj iz Solnograda odpeljali nazaj v Sofijo.

Iz Slovaške prihajajo predsednik države, predsednik vlade in zunanji minister

Bratislava, 27. julija. t. Transcontinental Press: Predsednik slovaške vlade dr. Tuka in zunanji minister dr. Durčanský sta v spremstvu ministra Sano Macha davi odpotovala v Solnograd. Zadržala se bosta verjetno nekaj ur na Dunaju, nato pa nadaljevala pot v Solnograd v posebnem vlakcu. Državni predsednik slovaške države dr. Tiso, ki je bil tudi povabljen v Nemčijo, bo v spremstvu nemškega poslanika v Bratislavi Bernarda potoval v posebnem častnem vlakcu šele popoldne. Niso še bile objavljene nobene podrobnosti o dnevnem redu bivanja slovaškega predsednika in slovaških ministrov v Nemčiji. Prav tako ni prišlo v javnost ničesar o vsebini razgovorov, ki jih bodo slovaški državniki imeli z nemškimi državniki.

Romuni že v Rimu

Rim, 27. jul. AA. Stefani: Predsednik romunske vlade Gigurtu in zunanji minister Manulescu sta prispela ob 11.40 v Rim. Na železniški postaji je romunska državnik pozdravil zunanji minister grof Ciano s predstavniki civilnih in vojaških oblasti. Romunska državnik sta obšla častno četo, nakar sta odšla v svoj hotel. Romunskima ministroma je prebivalstvo na poti skozi Rim priredilo prisrčne ovacije.

Zunanji minister grof Ciano je sprejel opoldne predsednika romunske vlade Gigurtu in zunanjeje ministra Manulescu. Opoldne je grof Ciano priredil kosilo v čast romunskih gostov.

Zvečer je sprejel romunska državnik tudi Mussolini. Sestanek je prisostvoval zunanji minister grof Ciano ter romunski poslanik v Rimu in italijanski poslanik v Bukarešti.

V Rimu naglašajo, da je s posveti v Rimu in Solnogradu doprinešen nadvse važen kamen k okrepitvi miru na Balkanu, ki je eden od najdelikatnejših delov Evrope. V tej smeri se udeležuje revizionistična politika Rima in Berlina, ki temelji na načelih miru in bo izpeljana do skrajnih možnosti.

Jugovzhod bo pomirjen še pred napadom na Anglijo

Curih, 27. julija. b. Romunski državniki, ki so včeraj končali svoje razgovore v Solnogradu, so odpotovali v Rim, kamor pridejo jutri dopoldne. Kakor je izvedel dopisnik »Neue Zürcher Zeitung«, sta državni osi Rim-Berlin že ob priliki zadnjega

in proizvodnega življenja in obratovanja je živa oseba. Ni mogoče z uspehom preurejati zunanjih odnosov in naprav ter ustanov, če ne preosnujemo človeka. Kaj pomaga bodisi reforma, bodisi prevrat, če ljudje ostanejo prejšnji, če jim je prvi in zadnji namen zgolj le lastna sitost, dober položaj in ugodnosti ter prednosti na račun ljudstva; prepričanja, novi red in kakršenkoli že red ter načela pa so jim edine stopnice na družabni lestvi navzdgor? Brez poštenega prepričanja, vesti in idealizma, ki so mu žrtve samo po sebi umevne, nujne ter zaslužne, ni nobenega socialnega reda, na kaj bi zamisljen še tako popolno. Ljudi, ki so hoteli imeti vsak svoj korak zasiguran, so od vsega hoteli vleči dobiček in so si pustili svoja prepričanja dobro plačati, je stari svet in red imel zadosti in se je na njih zadušil.

Novi red po božji volji potrebuje novih ljudi.

obiska grofa Ciana v Berlinu skleniti, da začneta razčistiševati odnose med balkanskimi in podonavskimi državami. Predpogoj, za katerega je smatrati, da je dosežen, je bila odstranitev angleško-francoskih vplivov na tem prostoru in sporazum s Sovjetsko Rusijo, ki je v glavnem že zadovoljila svoje zahteve izza svetovne vojne. V rimskih krogih smatrajo, da ni izključeno, da utegnejo biti še pred nemškim napadom na Anglijo razčiščeni vsi ti odnosi. Na strani Romunije je opaziti očitno pripravljenost, da za ceno najtežjih žrtv zagotovi mir.

Madžari napeto pričakujejo odločitve

Curih, 27. julija. b. »Basler Nachrichten« objavila vest iz Budimpešte, po kateri madžarska javnost napeto pričakuje vesti iz Solnograda, vendar ima kljub temu doslej le malo avtentičnih informacij. Zdi se, da nemška merodajna mesta postopajo zelo oprežno. V krogih balkanske diplomacije naglašajo, da nemška diplomacija ni več nedostopna zamisli, po kateri naj bi prišlo do nekaterih teritorialnih izprememb v jugovzhodni Evropi, katere pa se bodo odobrine ne glede na vojno z Anglijo. Na drugi strani so nemški diplomati priporočili voditeljem romunske zunanje politike, naj stopijo v stik z Madžari in Bolgari in da naj rešijo vsa pereča vprašanja z neposrednimi razgovori. V Berlinu in Rimu polagajo največjo važnost na to, da se vsi spori rešijo mirno.

Madžari zahtevajo sedaj še 30 milijard dinarjev odškodnine

Budimpešta, 27. julija. b. V zvezi s posveti v Solnogradu naglašajo madžarski krogi, da še nista rešeni dve glavni vprašanji, to sta:

1. kako veliko bo ozemlje, ki ga bo Romunija vrnila Madžarski, in
2. kdaj bo povsem uničena trianonska mirovna pogodba.

Madžarska pa ne pričakuje samo ozemeljskih odškovnin, ampak tudi odškodnino za škodo, ki so jo povzročili romunski vojniki po komunističnem udaru. To škodo cenijo Madžari na najmanj tri milijarde starih frankov (30 milijard dinarjev).

„Tajinstveno obnašanje Turčije“ - ugotavlja italijanski tisk

Istanbul, 27. jul. t. Transcontinental: Turško politično mnenje in tisk z največjo pozornostjo sledita razgovorom med balkanskimi državniki, ki so na obisku pri nemškem zunanjeje ministru v Solnogradu. Iz dolgih poročil tiska izhaja, kakor da ima Turčija svoje posebne poglede glede Balkana. Posebno list »Tan« je zelo izrazil, ko daje bolgarskim državnikom, ki so odšli v Nemčijo in bodo verjetno odšli naprej v Rim, dobre nasvete na pot. »Tan« najprej podčrtava upravičene bolgarske težnje do Dobrudže in upa, da se bo ta stvar uredila zadovoljivo. Vendar pa meni, da se Bolgariji zaradi tega ni treba oslanjati na kakšne sile, ki ne pripadajo črnomoškemu področju. Črnomoške sile da so same spodobne, da ta vprašanja uredi z medsebojnimi sporazumi. Drugi turški listi, kot na primer »Džumhuriyet« pa pišejo, da je Sovjetska Rusija že davno Bolgarom obljubila, da bodo dobili Dobrudžo, brez ozira na to, kako se bodo razvili odnosi med Romunijo in Madžarsko, češ da je to črnomoško vprašanje, ki s podonavskimi problemi nima nobene zveze. V turških političnih krogih pa z zanikajo verodostojnost poročil, da bi Sovjetska Rusija od Bolgarije zahtevala, naj ji na svoji obali prepusti kakšno oporišče, kakor tudi govorice, da hoče Sovjetska Rusija obenem s Turčijo, Bolgarijo in morda tudi Romunijo skleniti

črnomoško zvezo. Trenutni mednarodni položaj da tem poročilom ne daje nobene osnove, akoravno je na drugi strani res, da se pri turški politiki opaža težnja za razjasnitev prijateljskih odnosov s Sovjetsko Rusijo v cilju, da ne bi do Črnega morja prišli tuji vplivi.

Rim, 27. julija. t. »Neue Zürcher Zeitung«: Italijanski tisk posveča veliko pozornost potovanju romunskih in bolgarskih državnikov v Nemčijo in v Italijo ter podčrtava upanje, da se bo vse mirno uredilo. Položaj da je itak že jasen sprčo odločenega stališča držav osiša Rim-Berlin, da se na jugovzhodu ohrani mir. Izjemo dela edino le Turčija, pravi italijanski tisk, katere stališče je tajinstveno in ni videti, da bi bila preveč navdušena, da se jugovzhodna Evropa urejuje pod vodstvom Nemčije in Italije.

Nemška razlaga dogajanj v Solnogradu

Solnograd, 27. julija. t. Transcontinental Press: Dobro poučeni krogi v svojih razlagah o razgovorih med nemškim zunanjeje ministrom in romunskimi, odnosno danes bolgarskimi državniki, naglašajo, da je Nemčija danes bolj kdaj pred naklonjena, da v pametnem obsegu podpre madžarske in bolgarske težnje napram Romuniji. Nemški politični krogi poudarjajo, da so mirovne pogodbe, ki so zaključile svetovno vojno, zagrešile velike napake, ko so ustanovile državne enidine, ki nasprotujejo zdravemu razumu. Isti krogi naglašajo, da so se zahodne velesile nalašč posluževale Romunije za svoje spletkarije. Romunija je danes sama spoznala, da mora svojo dosedanjjo politiko presekati. Zato je dozorel čas, da se sporna vprašanja, ki so vedno bila izvor političnih kriz na jugovzhodu, izginejo enkrat za vselej.

Svčarsko mnenje o načrtih Nemčije in Italije

Bern, 27. julija. AA. DNB: V tukajšnjih političnih krogih posvečajo največjo pozornost razgovorom v Solnogradu za rešitev vprašanj v jugovzhodni Evropi. Z nemške strani poudarjajo, da se Nemčija in Italija v enaki meri zanimata za to, da bi vileli stalni red in mir ter urejenost v tem prostoru že iz gospodarskih potreb. Značilno pa je n. pr., da je Anglija po 22 letih ko se je z vsemi silami zavzemala za status quo na jugovzhodu, zdaj nenadoma spremenila vlogo in se pojavlja kot glavni zagovornik revizionističnih zahtev, in sicer edino za to, da bi se na ta način mogla vmešavati v jugovzhodno Evropo in vzdrževati tam žarišče kriz, ki bi prinašali njej koristi. Toda Anglija je končnoveljavno izločena. V Berlinu zastopajo mnenje, da bo mogoče zadovoljivo urediti vse samo v primeru, če bodo narodi, katerih se sporna vprašanja tičejo, vse to uredili po svobodnih sporazumih v znaku pravičnosti in razuma.

Dva pogoja za sporazum z Anglijo?

Rim, 27. julija. b. V rimskih diplomatskih krogih poudarjajo, da je še zmerom mogoč sporazum med Anglijo in Nemčijo, ako Anglija izpolni naslednja dva pogoja:

1. Odstop Churchillovega kabineta, nakar naj bi novo vlado sestavil Mosley ali pa bi le ta prevzel vsaj zunanjo politiko.
2. Ustaviitev oboroževanja in priznanje nemške nadvlade na evropskem kontinentu.

Washington, 27. julija. b. Predsednik Roosevelt je izjavil, da ni še ničesar slišal o kakem sporočilu iz Nizozemske, po katerem naj bi bil zaprosen za posredovanje, da bi prišlo do mirovnih pogajanj.

Sporazum v Havani

Newyork, 27. julija. AA. Reuter: Newyork Times poroča iz Havane, da se je zaključil sestanek odbora, ki se je bavil z načrtom za nadzorstvo nad evropskimi posesti na zahodni polkrogli, in katerega je sklical Cordell Hull, ker ni prišlo do sporazuma. Pododbor se bo sestel še danes. Argentinski podtajnik Milon je izjavil enoči po seji: Skušali bomo najti rešitev in mislim, da se nam bo to posrečilo. Lahko bo najti rešitev, če bo za to, dosti dobre volje.

Pozno zvečer poročajo, da je konferenca v Havani prišla do sporazuma in da bodo do jutri sestavili besedilo skupne izjave vseh ameriških držav glede zadržanja, ako bi nastopila nevarnost, da se zaradi evropskih posesti na ameriški celini približa vojna tudi ameriškem kontinentu. Ameriški predlog, ki predvideva neke vrste skupno varuštvo nad evropskimi kolonijami, je bil spre-

jet v glavnem, dodali so samo še argentinsko željo, da bi se dotična kolonija najprej vprašala za mnenje, predno bi ameriške države podvzele kakšne nadaljne ukrepe.

Pogodbo, ki je sprejeta v Havani, bodo predložili posameznim parlamentom v odobritev. V pogodbi bo izrecno poudarjeno, da Ognjeni otoki ne spadajo pod pojem »kolonije«, torej tudi ne spadajo v objem tistih držav, čez katere bodo ameriške države prevzele vlogo varuhov. Zahteva Argentine glede teh otokov so bile zavrnjene.

Zagrebska vremenska napoved: Oblačno s krajevnimi padavinami.

Zemunska vremenska napoved: Postopno se bo pooblačilo. Tu pa tam nevihte. Ohladilo se bo. Nalivi bodo skoraj v vsej državi. Samo v južnih krajih bo nekoliko vedro.

